China, een gids voor de 21e eeuw

China, een gids voor de 21e eeuw

Frank Pieke

Amsterdam University Press

Oorspronkelijke uitgave: Frank N. Pieke, *Knowing China. A Twenty-First Century Guide*. Cambridge University Press, 2106
[ISBN 9781107587618]
© F.N. Pieke, 2016
Vertaling: Ingrid Smeets, InkWell Texts & Translations

Eerste druk: 2016
Tweede druk: 2019

Ontwerp omslag: Sander Pinkse Boekproductie
Ontwerp binnenwerk: Crius Group, Hulshout

ISBN	978 94 6298 187 4
e-ISBN	978 90 4853 165 3 (pdf)
e-ISBN	978 90 4853 166 0 (ePub)
NUR	686	754

© F.N. Pieke / Amsterdam University Press B.V., Amsterdam 2016

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 jº het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Voor Klaas en René, ieder de helft van de man die ik ben

Inhoud

Voorwoord 11

1. Inleiding 13

2. Waarom de communistische partij aan de macht zal blijven 31

3. De economie van China zal blijven groeien, maar niet voor eeuwig 79

4. Vrijheid zonder universele mensenrechten 125

5. Van keizerrijk tot natie, of waarom Taiwan, Tibet en Xinjiang niet onafhankelijk kunnen worden 175

6. Niet slechts een Chinese eeuw 207

7. Conclusie: de communistische partij en de toekomst van China 245

Verder lezen 255

Literatuur 279

Index 299

De belangrijkste gebeurtenissen in China, 1976-2015

1976	De dood van Zhou Enlai en Mao Zedong Gebeurtenissen op het Tian'anmenplein De val van Deng Xiaoping Aardbeving in Tangshan De val van de maoïstische 'Bende van Vier' De officiële beëindiging van de Culturele Revolutie
1977	Deng Xiaoping gerehabiliteerd
1978	Derde plenaire vergadering van het elfde Centraal Comité van de CCP Het begin van de hervormingen
1989	Volksbeweging op het Tian'anmenplein in Peking en andere steden in China De val van Zhao Ziyang Jiang Zemin wordt secretaris-generaal van de CCP
1992	Zuidelijke inspectiereis van Deng Xiaoping Het begin van de tweede fase van de hervormingen
2001	China treedt toe tot de Wereldhandelsorganisatie
2002	Hu Jintao wordt secretaris-generaal van de CCP op het zestiende partijcongres
2008	De Olympische Spelen van Peking Aardbeving in Wenchuan

2010	De Wereldtentoonstelling (Expo) 2010 in Shanghai Liu Xiaobo krijgt de Nobelprijs voor de Vrede
2012	Xi Jinping wordt secretaris-generaal van de CCP op het achttiende partijcongres
2013	Bo Xilai wegens corruptie tot levenslang veroordeeld

Voorwoord

Als onderzoeker van het hedendaagse China is het mij al geruime tijd opgevallen dat mijn collega-deskundigen aarzelen om met wat bredere pennenstreken over China te schrijven. Terwijl ik er steeds meer van overtuigd ben geraakt dat dit juist nodig is. Algemene discussies over het hedendaagse China worden vaak gekenmerkt door een betreurenswaardige onwetendheid ten aanzien van de enorme hoeveelheid specialistische kennis die voorradig is. Specialisten zelf concentreren zich op een specifiek stukje van de Chinese werkelijkheid en mengen zich zelfs binnen de wereld van de Chinastudies niet graag in een discussie die buiten hun kernexpertise valt, enkele uitzonderingen daargelaten. Dit boek is een poging om die kloof te overbruggen. Er kleeft een duidelijk risico aan het schrijven van een boek dat bedoeld is voor zowel de leek als de specialist: het is mogelijk dat je geen van beiden bereikt. Ik hoop ten zeerste dat ik deze valkuil heb weten te vermijden en dat zowel de geïnteresseerde lezer als de Chinaspecialist nuttige informatie of inzichten uit dit boek kan halen. Mocht dat niet zo zijn, dan bied ik mijn excuses daarvoor aan. Maar ik heb het tenminste geprobeerd.

Dit boek zou nooit tot stand zijn gekomen zonder de steun van vele collega's, vrienden en mijn familie. In het bijzonder wil ik degenen bedanken die delen van het manuscript hebben gelezen en van commentaar voorzien: Alka Shah, Bill Callahan, Eric Thun, André Gerrits, Barend ter Haar, David Parkin, drie anonieme recensenten en mijn redactrice Lucy Rhymer van Cambridge University Press. Ook ben ik mijn redactrice Saskia Gieling bij Amsterdam University Press zeer erkentelijk voor het mogelijk maken van de Nederlandse uitgave. Hoewel het hier een oorspronkelijk Engelstalig boek betreft, heb ik de vrijheid genomen om de Nederlandse vertaling zelf ook door te lopen om ervoor te zorgen dat het eindresultaat toch weer enigszins

mijn eigen werk is geworden. Het spreekt voor zich dat alleen ik uiteindelijk verantwoordelijk ben voor de resterende fouten die er nog in dit boek staan.

Leiden, april 2016